

שבחה של ארץ ישראל לטו' בשבט (בנין המשפחה)

1. ברכות מד. - כי אתא כאשר בא ר' יצחק מארץ ישראל לבבל אמר: עיר אחת היתה בארץ ישראל וגופנית שמה, שהיו בה שמנים זוגות אחים כהנים נשואים לשמנים זוגות אחיות כהנות. וכדי להעריך מספר האנשים שבהם יכול שיקרה דבר מעין זה, מספרים: בדקו רבנן חכמים מסורא ועד נהרדעא ולא אשכחו בר מבנתיה מצאו חוץ מבנותיו של רב חסדא, דהוו נסיבן שהיו נשואות לרמי בר חמא ולאחיו מר עוקבא בר חמא. ואף על גב דאינהו הוו כהנתא, אינהו לא הוו כהני ואף על פי שהן היו כהנות, הם לא היו כהנים שכמעט בכל שטחה של בבל לא נמצא מקרה אחד כזה.

2. עין איה ו, סג - מצב המשפחה כשהוא בשלוח והשקט הוא אות נכון על שלימות המוסר והמדות שבעם. ומעתה כמה נהדר לנו מחזה השלימות של מדותיהם הקדושות של אבותינו, שכפי הנהוג שאם לא תמצא אחת מהאחיות מנוחה נכונה בבית אישה, אז לא תרצה אחותה וגם הורי' להתחתן עוד עם אחי חתנם הראשון. ולהיפך כאשר יראו באושר בתם והצלחתה ימשך לבבם להתחתן עם אחיו. וזוהי מעלה העליונה שבמוסר המדות, וביותר בכהנים שהם בטבע אנשי דקפדי, כדחז"ל בגמ' "ועמך כמריבי כהן", ועכ"ז שמנים זוגות אחיות כהנות היו נשואים לשמנים זוגות אחים כהנים, וכולנה מצאו שלו' ומנוחה בבית אישיהם, עד שדבק לבבם ולבב הוריהם להגדיל החיתון. ובאשר יסוד שלום המשפחה באומה תלוי בחיי הצניעות, ע"כ כפי ערך שיגדל כח יראת ד' וטהרה הקדושה בעם יגדל אושר המשפחה, ע"כ נאה שהעיר הזאת שמה גופנית, כדחז"ל על הגפן שאין ראוי לו כ"א הרכבה ממינו, ענבי הגפן בענבי הגפן דבר נאה ומתקבל. אף גם זאת היא הוראה על מצב בריאות הגוף והנפש אשר ברך ד' את עמו בהיותם שלמים לפניו בארצו, באשר ע"פ חקרי טבע היצירה ידענו כי בהיות מצד בריאות הורים במעלה טובה אז יטיב לנולדים מהם אם יהיו קשורים בקשרי משפחה (חוץ מעריות ושניות), וע"פ רוב וכמעט בכל המקרים בהיות איזה חולי נמצא בהורים אם יהיו קרובי משפחה יגדל הרושם בנולד מהם. ובאשר כפי הרגיל בהקפדה של נשואי כהן לכהנת יזדמן ע"פ רוב הנשואים מבני משפחה אחת, והוא עלה יפה עד שרבים התמידו בדבר, והוא אות נאמן על מצב שלימות הגוף והנפש שבה רק לרגלי הדרכה ישרה, הבאה מדרכה של תורה שהיא עץ חיים למחזיקים בה. אמנם חיים כאלה שמביאים להשלמת המעלות הנפשיות באופן מעולה כזה, עד שמביא לתכלית בריאות הגוף והנפש בכללות העם לדורותיו, א"א לישראל לזכות כ"א בהיותו נטוע בארץ ד' המיוחדת לו לפי סגולתו העליונה. אבל בארץ נכרי' א"א שתצא סגולה כזאת בפועל ע"כ מקרים כאלה נעשים נמנעות. ובדקו רבנן מסורא ועד נהרדעא ולא אשכחו כו', ואע"ג דאינהו הוו כהנתא אינהו לא הוו כהני, ופעולות הנפשיות שמיוחדות לכהנים בטבעם להיות בעלי רגש חם, שאם לא ילוח אליו שלימות גדול וחונך מתוקן מאד יהי' ממנו תוצאות להפרעת שלום של חיי המשפחה, ודאי ניכר ביותר בכהנים בבנים מבבנות שאין להם כח הכהונה, ומסתמא כללות סגולתו' כולם חלושות בהן. ע"כ גם בהמצא המחזה הזה ביקרת מציאותו, לא נמצא כ"א בבית כהנות ולא בכהנים עצמם, כי לב רגז בחוץ לארץ הוא דכתיב. אבל אה"ק היא מוסיפה בקדושתה חן וכבוד ושלום ואושר על יושביה, שגורם לחיי המשפחה לעלות במעלות החן והתפארת להצלחת הגוי כולו, ולמרבה הברכה והשלום.